

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I HÄRNÖSAND**

DOM
2016-03-02
Meddelad i
Härnösand

Mål nr
552-16 E

SÖKANDE

Caverion Sverige AB, 556052-8753
Box 30156
104 25 Stockholm

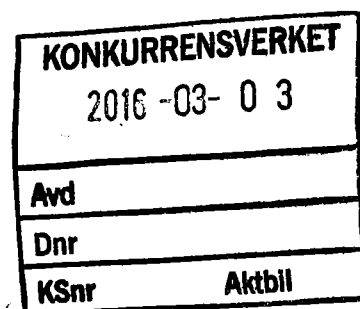
Ombud: Sören Andersson
c/o Caverion Sverige AB
Juridik
Box 30156
104 25 Stockholm

MOTPART

Krambo Bostads Aktiebolag, 556345-8701
Biblioteksgatan 10
872 30 Kramfors

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 104928

Postadress
Box 314
871 27 Härnösand

Besöksadress
Backgränd 9

Telefon
0611-46 06 00

Telefax
0611-51 18 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

E-post:
forvaltningsratteniharnosand@dom.se
www.forvaltningsratteniharnosand.domstol.se

BAKGRUND

Krambo Bostads Aktiefbolag (Krambo) genomför upphandling av ramavtal för VVS-arbeten, dnr KS 2015/557. Upphandlingen genomförs med förenklat förfarande och avser ett rangordnat avtal som tecknas med tre leverantörer under förutsättning att svar kommer in. Avrop sker enligt angiven rangordning där avtal med rang 1 tillfrågas före avtal med högre rang. Om ett enskilt avrop beräknas överstiga 25 000 kronor har beställaren rätt att använda förnyad konkurrens där alla antagna leverantören ännu en gång får lämna in ett anbud och konkurrera.

I tilldelningsbeslut den 10 februari 2016 antogs anbud från Kramfors Värme och Sanitet AB (Kramfors Värme) med rangordning 1 och anbud från Caverion Sverige AB (Caverion) med rangordning 2.

YRKANDEN M.M.

Caverion ansöker om överprövning och yrkar att förvaltningsrätten ska besluta att upphandlingen ska rättas på så sätt att ny utvärdering ska göras sedan anbudet från Kramfors Värme förkastats. Caverion anför bl.a. följande till stöd för sin talan.

I förfrågningsunderlagets Administrativa föreskrifter bilaga 2, under punkten AFB.52 "Prövning av anbudsgivare" anges i tre punkter vilka krav som anbudsgivare ska uppfylla. En del av kravet handlar om "Teknisk och yrkesmässig kapacitet". Dessa krav ska redovisas i enlighet med kraven i bilaga Skakrav där kraven i detalj specificeras. Under kravpunkten 2.1 har Krambo angett kravet att det i företaget ska finnas minst en arbetsledare och två yrkesarbetare. Därefter beskrivs vilka krav som ställs på såväl arbetsledare som yrkesarbetare. Under krav 2.2 anges att anbudsgivaren ska bifoga yrkesbevis för VVS-montör utfärdat av branschens yrkesnämnd. Kramfors Värme har redovisat yrkesbevis för två personer varav en av dessa ej är verksam som montör hos Kramfors Värme. Av de montörer som är angivna

i Kramfors Värmes presentation har endast redovisats yrkesbevis för en montör vilket strider mot de krav som ställs gällande minimiantalet montörer i företaget enligt punkt 2.1 och kravet på dokumentation i form av yrkesbevis för yrkesarbetare som ställs i punkt 2.2. En av de angivna personerna är inte verksam som montör hos Kramfors Värme och detta bekräftas av bilagan "Ansvariga" som Kramfors Värme gett in med anbudet. Yrkesbeviset för honom kan inte ersätta de yrkesbevis som ska ges in för montörer.

Krambo bestrider bifall till ansökan och anför bl.a. följande. För att säkra kapaciteten under avtalsperioden, tre år plus möjlighet till ett års förlängning har Krambo krävt att det ska finnas två montörer med yrkeskompetensbevis samt en arbetsledare med fem års erfarenhet. De aktuella kraven avseende erfarenhet är krav 2.1, 2.2 och 2.3. Krambo anser att de ställda kraven uppfyllts. Anbudsgivaren har lämnat in yrkesbevis för två personer. Att anbudsgivaren tagit upp en montör tillika arbetsledare i sin organisationsbeskrivning under punkten 3.0 Kvalitet, har inte påverkat bedömningen i denna del. Upphandlande myndighet anser att det ur anbudet går att utläsa att det finns två personer med yrkesbevis samt en person med arbetsledarkompetens enligt ställda krav. Krambo anser inte att tilldelningen av upphandlingen är gjord på felaktig grund och ansökan ska därför avslås.

Caverion anför här efter bl.a. följande. Det anges tydligt under punkt 2.1 att minst två yrkesarbetare med angiven erfarenhet och kompetens ska finnas hos anbudsgivaren. Därefter så anger Krambo i samma bilaga Skakrav under punkten 2.2 att "Yrkesbevis VVS montör utfärdat av VVS branschens yrkesnämnd" ska bifogas. Detta skakrav är inte uppfyllt genom att, som Kramfors Värme gjort, inge yrkesbevis för två personer i företaget oavsett om dessa har rollen som yrkesarbetare eller ej. Om detta skulle vara acceptabelt så kan inte upphandlande myndighet förutsätta att man får den erfarenhet hos yrkesarbetare som man ställt krav på eftersom Kramfors Värme

endast har en yrkesarbetare med redovisat yrkesbevis. Då Kramfors Värme i sitt anbud angett vilka montörer man har så åligger det upphandlande myndighet att kontrollera att minst två av dessa uppfyller kraven i 2.1 samt att yrkesbevis redovisats i enlighet med punkten 2.2. Syftet med skakrav är att upphandlande myndighet ska få jämförbara anbud och då måste också upphandlande myndighet följa de minimikrav som man själv har fastställt i förfrågningsunderlaget. Caverion har lidit skada då Caverion i annat fall skulle erhållit uppdraget om Krambo följt de krav man själv ställt på anbudsgivarna och förkastat Kramfors Värmes anbud som inte uppfyller dessa skakrav.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Bestämmelser

Upphandlande myndighet ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas (1 kap. 9 § LOU).

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten efter ansökan av en leverantör besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (16 kap. 4 och 6 §§ LOU).

Utredningen i målet

I upphandlingens förfrågningsunderlag bilaga **Skakrav** anges bl.a. följande:

2.0 Erfarenhet

Krav 2.1

Anbudsgivaren ska ha kapacitet att fullgöra uppdraget vilket innebär att det i företaget ska finnas minst en arbetsledare och två yrkesarbetare för uppdraget.

Arbetsledare och personal ska ha kompetens och erfarenhet att utföra efterfrågade uppdrag.

Arbetsledaren ska

- Ha minst fem (5) års erfarenhet som arbetsledare/arbetsplatschef för liknande uppdrag inom branschen
- Förstå och behärska svenska språket i tal och skrift
- Ha goda referenser

Yrkesarbetaren ska

- Erforderlig behörighet/yrkeskunskaper för respektive tjänst
- Heta arbeten-utbildning
- Förstå och behärska svenska språket i tal
- Ha minst två (2) års erfarenhet av liknande uppdrag inom VVS. ---

Anbudsgivaren visar det genom att ange två uppdrag med referenser på liknande uppdrag som omfattas i upphandlingen. Upphandlande myndighet har rätt att byta ut en referens till sig själv. Upphandlande myndighet kan på anmodan begära in dokumentation som styrker detta.

Krav på bilaga 2.2 – Vid inlämning ska [yrkesbevis] bifogas anbudet. ---
Yrkesbevis VVS montör utfärdat av VVS-branschens yrkesnämnd.

Krav på bilaga 2.3 – Vid inlämning ska [heta arbeten] bifogas anbudet. ---
Intyg som styrker att yrkesarbetare har genomgått kursen "Heta arbeten".

Förvaltningsrättens bedömning

En förutsättning för att förvaltningsrätten ska besluta om åtgärder enligt LOU är att den upphandlande myndigheten har brutit mot någon bestämmelse i lagstiftningen eller någon av de gemenskapsrättsliga bestämmelserna som bär upp denna lagstiftning samt att den som begär överprövning lidit eller i vart fall riskerat att lida skada av den upphandlande myndighetens brott mot LOU. Förvaltningsrättens prövning är begränsad till vad bolaget som sökande har anfört till stöd för sin talan (jfr. RÅ 2009 ref. 69).

Av principen om likabehandling, som utgör en av grunderna för offentlig upphandling, följer att anbudsgivarna ska ges lika möjlighet att utarbeta sina anbud och att de ska behandlas lika när anbuden prövas av den upphandlande myndigheten. Förfrågningsunderlaget ska vara utformat så att alla rimligt informerade och normalt omsorgsfulla leverantörer kan tolka informationen på samma sätt. Varje leverantör ska därmed med utgångspunkt i förfrågningsunderlaget kunna bilda sig en uppfattning av möjligheterna att lämna ett konkurrenskraftigt anbud. Höga krav bör ställas på noggrannhet, tydlighet och transparens i alla delar av ett förfrågningsunderlag, även om mindre brister och oklarheter får godtas. De skiftande förhållanden som förekommer i det ekonomiska livet gör att även förfrågningsunderlag och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de principer som bär upp lagen om offentlig upphandling och gemenskapsrätten inte träds för när (jfr. RÅ 2002 ref. 50).

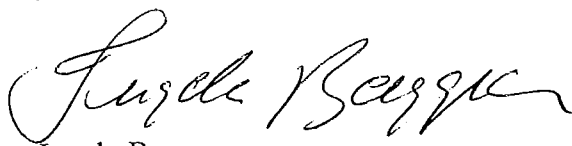
Caverion har ifrågasatt om anbudet från Kramfors Värme, som rangordnats på första plats vid avrop av de upphandlade tjänsterna, uppfyller de ställda kraven på att anbudsgivaren har efterfrågad erfarenhet. Caverion anför härvid att det till anbudet från Kramfors Värme inte bifogats efterfrågade yrkesbevis utfärdat av VVS-branschens yrkesnämnd avseende de angivna VVS-montörerna. Krambo å sin sida har uppgett att Krambo anser att anbudet från Kramfors Värme uppfyller kraven på erfarenhet och kompetens.

Enligt aktuella skakrav ska anbudsgivaren ha minst två yrkesarbetare med angiven kompetens och erfarenhet. Vidare ska anbudsgivaren ha en arbetsledare med minst fem års erfarenhet som arbetsledare för liknande uppdrag inom branschen. Yrkesbevis VVS-montör utfärdat av VVS-branschens yrkesnämnd ska bifogas anbudet vid inlämning. Av handlingarna framgår att Kramfors Värme tillsammans med anbudet lämnat in uppgift om en ansvarsmontör och två montörer. Intyg från VVS-branschens yrkesnämnd avseende de två angivna montörerna har inte bifogats, men sådana intyg har

bifogats avseende ansvarsmontören och en styrelseledamot tillika firma-tecknare, som även innehar ett flertal andra funktioner i bolaget. Förvaltningsrätten finner att det inte direkt framgår av förfrågningsunderlaget och skakrav 2.1 tillsammans med 2.2 att de yrkesbevis som ska ges in ska avse de (minst) två montörer som ska anges. Kravet tar enligt förvaltningsrättens mening i stället sikte på att denna kompetens ska finnas inom det anbuds-lämnande företaget. Vid en sammantagen bedömning anser förvaltningsrät-ten därför att Caverion inte kan anses ha visat att anbudet från Kramfors Värme inte uppfyller skakraven avseende erfarenhet och kompetens. Ca-verion har således inte visat att Krambo brutit mot någon grundläggande princip för offentlig upphandling eller någon annan bestämmelse i LOU vid genomförandet av denna upphandling. Det har då inte heller kommit fram att Caverion lidit eller riskerat att lida skada, varför ansökan ska avslås.

Förvaltningsrätten erinrar om innehållet i 16 kap. 10 § LOU, enligt vilken den upphandlande myndigheten när förlängd avtalsspärr råder inte får ingå avtal förrän tio dagar har gått från det att förvaltningsrätten har avgjort må-let.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C LOU).

Ingela Berggren
rådman

Målet har föredragits av föredraganden Gunilla Lavås.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Om Ni vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska Ni skriva till Kammarrätten i Sundsvall. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.